

POMM1002 Johdatus monialaisiin opintoihin

**1. tapaaminen - Yhteisöllinen ja yhteiskunnallinen
osaaminen**

Syksy 2021 JOPE2

riitta.k.tallavaara@jyu.fi

Tervetuloa opintojaksolle!

Ohjelmassa tänään:

TUTUSTUMISTA

OPINTOJAKSON
TAVOITTEET, SUORITUS
JA ARVIOINTI

PROPE-TYÖSKENTELY

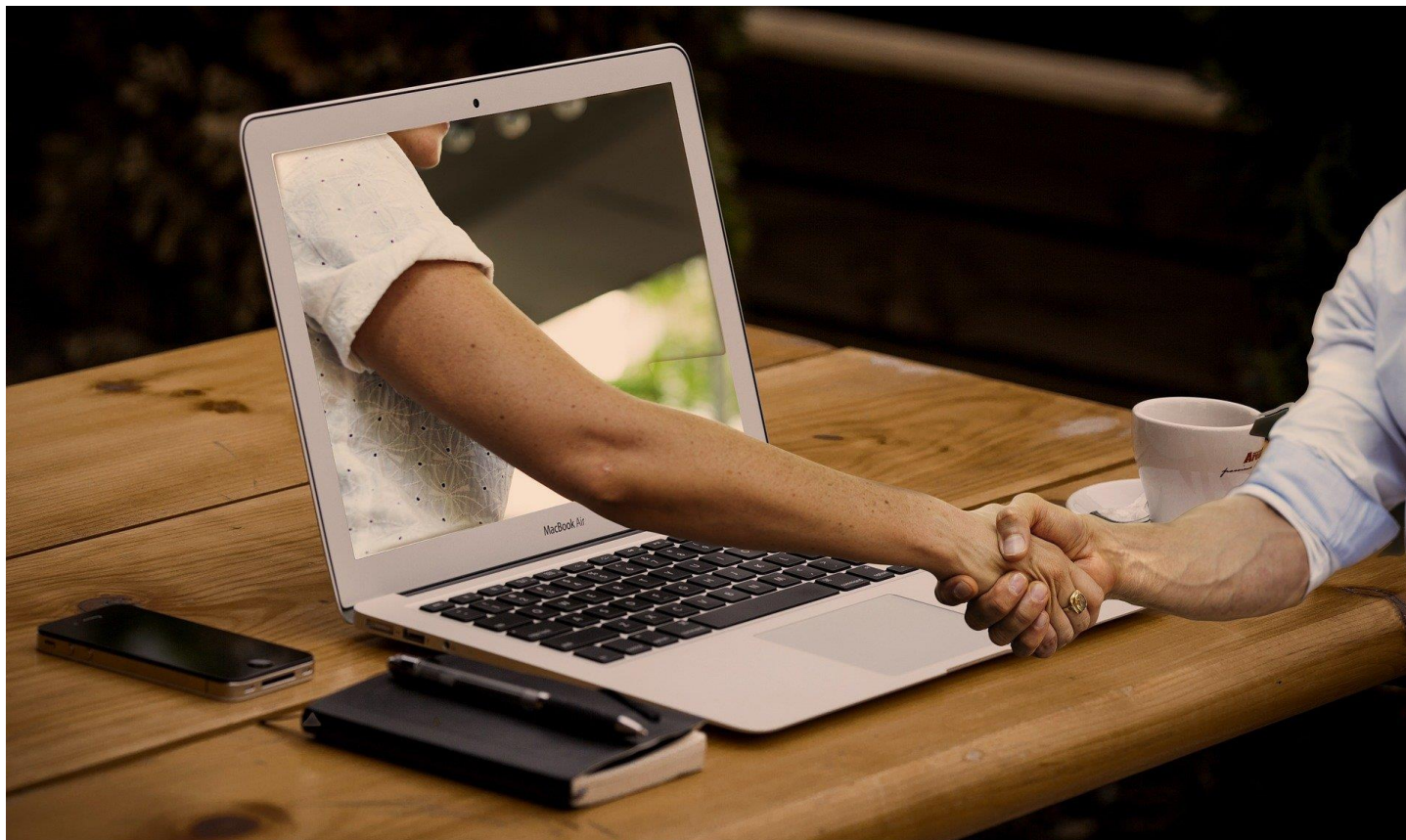

LUENNON TEEMOJA

Zoom-poll

Tutustumista

- ❑ Jakaannutaan kolmen hengen ryhmiin:
  - ❑ Ryhmässä pyrkikää löytämään kolme asiaa, jotka yhdistävät teitä kolmea
- ❑ Valmistaudu kertomaan myös:
  - ❑ Oma nimesi
  - ❑ Mistä olet kotoisin?
  - ❑ Ilahduttavin asia tällä viikolla
- ❑ Kysymyksiä tässä vaiheessa?

Tavoitteet ja suorittaminen

POM-opintokokonaisuuden (60 op) suoritettuaasi

- ❑ tiedostat omat asenteesi ja uskomuksesi eri oppiaineita kohtaan ja kykenet tarkastelemaan niitä kriittisesti
- ❑ tunnistat eri oppiaineiden ja niiden taustalla olevien tiedonalojen merkityksen lapsen kehityksen ja hyvinvoinnin näkökulmasta
- ❑ ymmärrät oppijoiden ja oppijaryhmien moninaisuuden merkityksen oppimisen ohjaamisessa
- ❑ tunnistat oppiaineiden erityisluonteen ja osaat tarkastella sitä yli oppiainerajojen
- ❑ osaat eritellä oppiaineiden pedagogista kulttuuria sekä oppiainekirjoon liittyviä ideologisia ja poliittisia sidoksia
- ❑ osaat suunnitella opetusta sekä ohjata ja arvioida oppimista eri oppiaineissa ja monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa luokilla 1–6 sekä esiopetuksessa.

Pomm1002 Johdatus monialaisiin opintoihin -opintojakson jälkeen

OPSin osaamistavoitteet

- tunnistat oppiaineita kohtaan **omaksumiasi asenteita ja valmiuksia**
- tunnistat perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden linjauksia sekä oppiaineiden pedagogiikkaan liittyviä **erilaisia valintoja, jotka voivat olla esimerkiksi ideologisia ja poliittisia**
- hahmotat oppiaineiden **ominaispiirteitä ja yhtäläisyyksiä** geneeristen taitojen kehittämisessä ja **monialaisten oppimiskokonaisuuksien** suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa
- tiedostat aistihavaintojen, toiminnan ja oppimistapojen sekä oppimisen ympäristöjen merkityksen oppimisessa
- osaat **eritellä** ajatteluasi sekä vahvuuksiasi ja kehittymistarpeitasi **opettajuuden ydinosaamisalueiden näkökulmasta.**

Toisin sanoen siis tavoitteena:

- päästä oppiaineiden taakse: miten ne ovat syntyneet ja millaisiin koulutus- ja tutkimuspoliittisiin linjauksiin ne perustuvat
- irrota koulun oppiainejaosta ja tutkia oppiaineita lävistäviä ja yhdistäviä ilmiöitä
- päästä kiinni omaan kokemukseen eri oppiaineista ja niiden oppimisesta.

Opintojakson suorittaminen

- Luennot (20 tuntia, Zoomilla tai taltiointina)
- Pienryhmätyöskentely (=demot, 20 tuntia Zoomissa vai lähinä?)
- Itsenäiset yksilötehtävät:
  - PROpe-työskentely opettajan ydinosaamisalueiden parissa Peda.netissä, palautus 30.11.
  - Väliarvionti-vloggaus viikolla 42
  - Esi- ja alkuopetuksen vierailutehtävä viikolle 43
- Ryhmä/paritehtävät:
  - Kulttuurivierailu-ennakkotehtävä viikolle 41 (aloittakaa tämän miettiminen!)
- Voit tehdä kaikki tehtävät omalle Prope-sivullesi ja linkittää ne palautukansioon!

Opintojakson arviointi

Arvioinnin kohde	Arvioinnin tapa	Osuus kurssin kokonaisarviossa
PROpe-työskentely	<i>Kriteeriperustainen sanallinen ja numeerinen opettaja-arviointi</i>	50 %
Oppimistavoitteiden täyttyminen opintojaksolla ja PROpe-työskentely	<i>Kriteeriperustainen sanallinen ja numeerinen itsearviointi</i>	50 %

Prope- työs kentely

- Aloitetaan sivuston tekeminen tutustumalla OKL:n opetussuunnitelman [opettajan ydinosaamisalueisiin](#) ja työstetään niitä kirjallisuutta hyväksi käyttäen:
  - tavoitteena kartoittaa omia lähtökohtia osaamisalueiden kehittämiseksi: tehdään itsearviointia ja reflektoidaan
  - mitä ajattelen, millainen olen, missä ja miten minun on kehittyttävä suhteessa osaamisalueisiin
  - käytä itsearvioinnin ja reflektion tukena vähintään yhtä lähdettä/osaamisalue (teoreettisten lähteiden lisäksi voit hyödyntää esim. uutisia, kolumneja, ajankohtaiskeskusteluja kasvatuksesta ja koulutuksesta jne.)
- POM-johdannosta tehdään PROpeen myös oma alasivunsa, jonne tehdään opintojakson tehtäviä.
- Opintojaksolla tuotetaan viikolla 42 itsearviointibloggaus/-vloggaus (väliarviointina): mitä minulle, opeopiskelijalle, kuuluu.
- Opintojakson lopussa blogataan uudestaan: miten olen lukukauden aikana kehittynyt, miksi olen kehittynyt jne.
- Ydinosaamisalueita käsitellään myös muilla opintojaksoilla, kuten harjoitteluissa. Laadi Peda.net-sivustosi sillä tavalla, että pääset kätevästi käsiksi ydinosaamisalueisiin ja pystyt muokkaamaan niitä siten, että kehittyminen niiden käsittelyssä näkyy.

ykkönen = minuun osui ja upposi

kakkonen = oivalsin

kolmonen = olisin toivonut enemmän aikaa
/olisin halunnut kuulla lisää

nelonen = vien tältä päivältä viemisinä ”kotiin”

vitonen = tämä puudutti

kutonen = vapaa sana

Matin luennoilla:

Yhteisöllinen ja yhteiskunnallinen osaaminen:

Ymmärrät kasvatus- tai oppimisyhteisöt paikallisiin yhteisöihin ja niiden normeihin ja arvoihin kytkeytyvinä instituutioina, joihin vaikuttavat myös laajemmat yhteisölliset ja yhteiskunnalliset rakenteet ja reunaehdot. Kykenet tunnistamaan ja kriittisesti arvioimaan poliittisten, kulttuuristen, taloudellisten ja historiallisten tekijöiden vaikutuksia oppimiseen, oppilaisiin ja opetukseen sekä koulutuksen tasa-arvoisuuteen. Sinulla on taito tunnistaa ja kehittää kasvatus- ja kasvatusyhteisöjä koskevia arvoja ja käytänteitä.

Yhteisöllistä ja yhteiskunnallista osaamistasi voit tarkastella mm. seuraavien kysymysten avulla:

Millaisiin poliittisiin, kulttuurisiin, taloudellisiin ja historiallisiin raameihin perustan toimintani opettajana?

Millaiseen koulutusta tai kasvatus- ja opetuskeskusteluun olet viime aikoina kiinnittänyt mediassa huomiota? Millaisen kuvan keskustelut luovat koulusta ja/tai kasvatuksesta?

Opettaja on aina yhteiskunnallinen vaikuttaja - millainen yhteiskunnallinen vaikuttaja sinä olet?

Mitkä yhteisön käytännöt ja säännöt herättävät minussa kysymyksiä tai kummastusta?

Millaisia ennakkoluuloja, oletuksia, asenteita ja epäoikeudenmukaisia käytänteitä tunnistan kouluinstituution tasolla?

Miten koulu- ja luokkayhteisö vaikuttavat omaan toimintaani ja miten minä vaikutan niihin?

Miten koulu ja koulutus voivat rakentaa yhteiskuntaa ja tulevaisuutta?

Millaista maailmaa kohti vien oppijointani?

Millainen on unelmieni koulu ja millaisia tekoja olen valmis tekemään sen eteen?

Lähteitä yhteisöllisen ja yhteiskunnallisen osaamisen tarkasteluun:

Ahonen, S. 2003. Yhteinen koulu – tasa-arvoa vai tasapäisyyttä? Tampere: Vastapaino.

Fornaciari, A. 2020. Luokanopettajan yhteiskuntasuuntautuneisuus ja sen kriittinen potentiaali. Jyväskylän yliopisto. Opettajankoulutuslaitos. Väitöskirja. Saatavilla: https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/71979/978-951-39-8293-5_vaitos09102020.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Järvinen, K. & Kolbe, L. 2012. Luokkaretellä hyvinvointiyhteiskunnassa. Nykysukupolven kokemuksia tasa-arvosta. Helsinki: Kirjapaja.

Rautiainen, M. (toim.) 2018. Kohti parempaa demokratiaa. Euroopan neuvoston demokratiakulttuurin kompetenssit kasvatuksessa ja opetuksessa. Jyväskylän yliopisto. Opettajankoulutuslaitos. Saatavilla: <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/60058/978-951-39-7594-4.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Salminen, J. 2012. Koulun pirulliset dilemmat. Helsinki: Teos.

Kulttuuri- ja demokratiaosaamisen 20 osatekijää

Arvot <ul style="list-style-type: none"> - ihmisarvon ja ihmisoikeuksien arvostaminen - kulttuurisen moninaisuuden arvostaminen - demokratian, oikeusjärjestyksen, oikeudenmukaisuuden, yhdenvertaisuuden ja oikeusvaltion arvostaminen	Asenteet <ul style="list-style-type: none"> - kulttuurista toiseutta ja muunlaisia uskomuksia, maailmankatsomuksia ja käytäntöjä koskeva avoimuus - kunnioitus - kansalaisyhteiskunta - vastuu - minäpystyvyys - epävarmuuden sietokyky
---	---

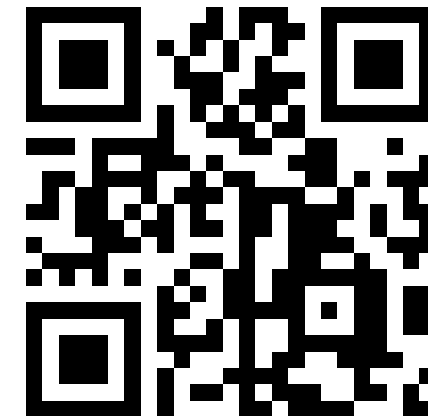
Osaaminen

Taidot <ul style="list-style-type: none"> - itsenäiset oppimistaidot - analyyttiset ja kriittiset ajattelutaidot - kuuntelu- ja havainnointitaidot - empatia - joustavuus ja sopeutumiskyky - kielelliset, viestinnälliset ja monikielisyystaidot - yhteistyötaidot - konfliktinratkaisutaidot	Tieto ja kriittinen ymmärrys <ul style="list-style-type: none"> - tieto ja kriittinen itseymmärrys - tieto ja kriittinen ymmärrys kielestä ja viestinnästä - tieto ja kriittinen ymmärrys maailmasta: politiikka, laki, ihmisoikeudet, kulttuuri, kulttuurit, uskonnot, historia, joukkoviestimet, taloudet, ympäristö, kestävyys
--	---

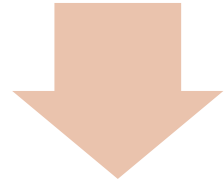
- Euroopan neuvosto on määritellyt 20 kompetenssia, jotka ovat demokratian ja sen kehittämisen perusta.
- Pohtikaa kahdella ensimmäisellä luenolla esitettyjä asioita vasten, mitkä kompetenssit kaipaavat eniten kehittämistä suomalaisessa koulussa (valitkaa kaikista neljästä laatikosta yksi). Millaisia muutoksia kehittäminen koululta edellyttää?
- Kirjatkaa ryhmänne ajatuksia Peda.netin ryhmämuistioon (QR-koodi alla ja linkki chatissa)

▪ Lue lisää:

- http://www.oph.fi/download/182479_rakentavaa_vuorovaikutusta.pdf
- <https://www.coe.int/en/web/education/competences-for-democratic-culture>

Aloita luomaan omaa
PROpeasi.

Tutustu opettajan
ydinosaamisalueista
erityisesti yhteisölliseen ja
yhteiskunnalliseen
osaamiseen ja sen
kirjallisuuteen.

Kotitehtävä:

